

Els serveis centrals: destaquem...

Avaluació de processos de rehabilitació

Delictes de trànsit

Programa marc d'activitat física

Presentació del Manual d'aplicació RisCanvi

Aplicació de l'article 117 del Reglament penitenciari

Avaluació dels processos de rehabilitació

Tal com es va informar al número anterior de *rehabilitació.cat*, la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat va finalitzar el primer semestre del 2010 la ronda de reunions amb els consells directius de tots els centres penitenciaris de Catalunya. L'objectiu d'aquestes reunions és consensuar el contingut i el procés d'implementació del *Manual d'avaluació dels processos de rehabilitació*. Alhora, es va fer un estudi detallat de cada centre de les dades quantitatives relatives als processos de rehabilitació, que es va fer arribar a cada consell directiu. Aquesta avaluació global va permetre constatar la gran diferència entre centres, per als diferents indicadors analitzats, de manera que els mateixos centres van fer la demanda d'establir una *línia base* pròpia, per a aquests indicadors, de la qual partir per plantejar millores futures.

Durant el mes de novembre passat es van fer les visites d'observació i recollida de dades dels serveis centrals a tots els centres penitenciaris de Catalunya (a excepció de Figueres i Girona, en ple procés d'estructuració i organització del futur centre de Puig de les Basses) per avaluar tots els indicadors de cada procés i establir un

document de *línia base* per a cada centre. Des dels serveis centrals s'ha fet el tractament de les dades (quantitatiu i qualitatiu) provinents dels registres observacionals, dels qüestionaris de valoració dels professionals, de la valoració qualitativa dels informes, del recompte de dades del SIPC i dels càlculs de la distribució horària de tasques dels diversos col·lectius, pel que fa als principals processos de rehabilitació.

El resultat ha estat el document *Criteris d'avaluació dels processos de rehabilitació*: línia base, diferenciat per a cada centre, que inclou propostes de correccions sobre els criteris de compliment prioritari, recomanacions sobre altres criteris importants i altres observacions idiosincràtiques per a cada centre. Aquest document s'està fent arribar al consell directiu de cada centre, en visites de la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat efectuades el mes de febrer i març, amb la finalitat que sigui d'utilitat en la planificació d'activitats i tasques relatives als processos de rehabilitació per al 2011/12 i en la proposta d'objectius de millora amb la qual es consideri possible i realista comprometre's des de cada centre.

Delictes de trànsit

El febrer de 2009 el Departament de Justícia va publicar un programa socioeducatiu creat per la comunitat de pràctiques d'educadors socials dins el programa Compartim de gestió del coneixement, amb l'aval i la col·laboració del Servei Català de Trànsit, anomenat Programa de mobilitat segura als centres penitenciaris. Aquest programa consta de diferents sessions de treball de caràcter socioeducatiu, que s'estructuren amb flexibilitat, ja que són sessions independents, la qual cosa permet ajustar-se a diferents temporalitzacions. Actualment s'està duent a terme a gairebé tots els centres penitenciaris.

Paral·lelament, des de la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat s'ha encetat una investigació amb el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada que pretén, per una banda, avaluar l'eficàcia de programes de tractament d'aquest àmbit que s'estan portant a terme en diferents centres penitenciaris de Catalunya, Espanya i Europa i, per l'altra, determinar quin és el perfil (criminològic, sociodemogràfic i psicològic) dels interns ingressats per un delictes contra la seguretat del trànsit als nostres centres. Mentrestant es sistematitza i es dota d'evidència científica tots aquests

coneixements, esdevé una realitat quotidiana en el nostre marc penitenciari l'entrada a presó de subjectes amb condemnes curtes per un delictes contra la seguretat viària, els quals requereixen una intervenció ràpida i intensiva abans de posar-los en llibertat. Per aquest motiu, des dels serveis centrals s'està treballant en el disseny d'un programa que respongui a aquestes necessitats urgents i abordi de manera breu i generalista tant aspectes psicològics, com aspectes més educatius, amb el benentès que és una mesura provisional a l'espera de disposar d'un programa marc integrador i exhaustiu que reguli i implementi aquesta mena d'intervencions en matèria de delictes contra la seguretat viària.

L'objectiu general d'aquest programa és l'abordatge dels interns ingressats per un delictes contra la seguretat viària per tal de promoure un canvi d'actituds que reverteixi en la reducció de la reincidència delictiva. Entre els objectius específics es pretén augmentar la responsabilització en la conducta delictiva, conèixer la conducta de conducció i dels factors de risc associats, dotar d'estratègies que afavoreixin la presa de decisions adaptatives i sensibilitzar i afavorir l'empatia envers les conseqüències dels accidents de trànsit en les víctimes i persones afectades.

+ Programa marc d'activitat física

En el marc d'un conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya, l'any 2007 es va crear una comissió de treball amb personal dels centres penitenciaris i de serveis centrals. Aquesta comissió, liderada pel director de l'INEFC, ha desenvolupat el nou Programa marc d'activitat física, educació física i esports als centres penitenciaris, que aviat es validarà i difondrà.

Aquest nou programa marc pretén l'actualització i l'ajust d'aquesta disciplina als nous contextos de l'àmbit penitenciari, com són l'evolució i professionalització de la figura del tècnic d'esports a presons, l'augment dels recursos externs i l'aproximació del medi penitenciari a la comunitat i l'aparició de noves tendències en l'àmbit de l'entrenament esportiu, amb nous materials i nous equipaments als centres. Amb el disseny d'aquest nou programa marc es vol dotar els professionals d'un marc comú de referència que homogeneïtzi els programes esportius, proporcionar als professionals

una eina que reguli i ordeni l'activitat física i l'esport que actualment es desenvolupa als centres, enquadrar les bases teòriques, assenyalar uns objectius de la pràctica esportiva que permetin uns criteris de qualitat avaluable i garantir la pràctica esportiva a tota la població reclusa.

Es parteix de la concepció de la pràctica de l'esport com una eina potenciadora de les relacions socials positives, de millora del desenvolupament integral de les persones, de compensació dels efectes negatius de l'empresonament per la millora en la qualitat de vida que comporta i per la canalització de les emocions negatives, d'ocupació saludable del lleure i d'enfortiment de valors com l'autoestima, la superació i la col·laboració.

Així, el Programa marc s'estructura entorn de tres eixos: l'esport reglat (entès com una pràctica educativa tant a nivell individual com col·lectiu en competicions, en espais habilitats en cada centre), l'esport com a animació esportiva recreativa (combinació d'aspectes lúdics i esportius, amb una funció socialitzadora, d'aprenentatge de normes i valors) i l'esport i la comunitat (organització d'equips d'interns per accedir a campionats i lligues externes als centres penitenciaris).

Presentació del Manual d'aplicació RisCanvi

La Subdirecció de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha finalitzat el gener de 2011 el *Manual d'aplicació del protocol de valoració RisCanvi*, pendent de la preceptiva validació i difusió als centres.

En aquest nou manual s'ofereixen els elements de comprensió i treball per a la correcta aplicació dels diferents instruments dissenyats per a la valoració del risc de violència, en els seus tres formats principals (autodirigida, intrainstitucional i reincidència delictiva violenta), i de valoració del risc de trencament de condemna dels interns que compleixen condemna als centres penitenciaris de Catalunya.

El manual detalla els tipus d'avaluacions, les tasques per a l'avaluació del risc, els professionals que avaluen, la temporalització i periodicitat de les avaluacions i qüestions referides al suport informàtic i el suport tècnic.

Com a objectiu general s'estableix augmentar l'eficàcia de les penes i mesures penals i incrementar les sortides dels interns idonis per facilitar la seva rehabilitació i

reinserció social. En un nivell més específic, es pretén la millora de les prediccions individualitzades del risc de violència futura i de trencament de condemna, reduir al màxim els errors de pronòstic, garantir la transparència de les decisions i facilitar la intervenció pel canvi adequant-la a les característiques individuals de risc de cada intern, en un seguiment continuat i coordinat.

A més, es pretén generalitzar l'aplicació d'instruments de valoració del risc de validesa i utilitat contrastada empíricament com a procediment de treball dels professionals penitenciaris i introduir bones pràctiques en la gestió de la informació adreçada a la presa de decisions per tal d'assegurar que es transmeti adequadament.

En un moment posterior, es podrà mesurar l'efecte de la intervenció amb els programes específics, en relació amb la gestió del risc i amb la reducció de la reincidència, i fer anàlisis retrospectives i de qualitat de les decisions ja realitzades, per tal de millorar el procés de valoració.

Aplicació de l'article 117 del Reglament penitenciari

El gener d'enguany la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada va fer una breu anàlisi i reflexió a partir de les dades relatives a l'aplicació de l'article 117 del Reglament penitenciari en aquest darrer any i, comparativament, va fer l'avaluació del període 2005-2010. Les conclusions més rellevants que se'n desprenen són:

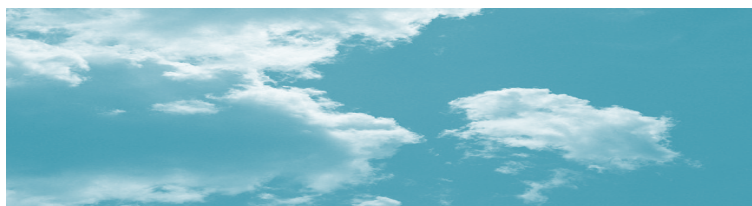
1. Un nombre molt baix d'interns gaudeix d'un nombre alt de sortides segons la modalitat de l'art. 117 RP.
2. Aquest nombre d'interns ha anat disminuint al llarg dels anys, mentre que el nombre de sortides s'ha mantingut estable: menys interns fan més sortides.
3. Actualment, en termes globals, el JVP aprova un nombre més elevat de sortides que la DGRPR.
4. En la comparativa anual, el JVP aprova cada any més sortides (tot i que per a menys interns) i la DGRPR n'aprova cada vegada menys.

Com sabeu, l'article 117 del RP preveu una eina terapèutica força útil perquè els interns puguin seguir un tractament a l'exterior dels centres penitenciaris amb menors restriccions penals i processals o de personal que amb d'altres fórmules d'execució (permisos, sortides programades, etc.). Entenem, però, que els equips de tractament fan servir poc aquest recurs i estem segurs que se'n podrien beneficiar molts més interns; us animem, doncs, a impulsar-lo en les circumstàncies en què ho cregueu oportú.

El Reglament recull que els interns que s'acullen a aquest article han de tenir previst un pla de tractament

que s'ha d'elevat al jutjat corresponent, que és qui ha d'autoritzar o denegar les sortides. No obstant això, preveu que el centre directiu pot aprovar sortides puntuals de tractament. El centre directiu, però, no pot assumir les competències del jutge i no pot autoritzar l'actual volum de sortides puntuals de tractament, que, de fet, esdevé un pla de sortides complet. Per aquest motiu, els centres haurien de tenir en compte que:

- En cas que es prevegi derivar un intern a fer un tractament a l'exterior, i que aquest tractament no sigui puntual (podríem considerar-lo puntual fins a un màxim de 4 o 5 visites), és del tot imprescindible elaborar un pla de tractament i elevar-lo al jutge.
- En cas que les sortides no excedeixin de 4 o 5, és competència del centre directiu aprovar-les; la petició de sortida per aplicació de l'article 117 ha d'anar acompanyada dels informes pertinents.
- En cas que l'intern tingui un pla de tractament i s'estigui a l'espera de resposta del jutjat, el centre directiu anirà aprovant les sortides, però a partir de la cinquena sortida que calgui autoritzar per al mateix intern és imprescindible que es faci arribar una còpia del pla de tractament i de la petició d'autorització al jutjat corresponent. En cas de no rebre aquesta documentació, el centre directiu no aprovarà més de cinc sortides de tractament en article 117, que és el que es considerarà un tractament puntual.

Lectures recomanades

1. **SPREAD** és un projecte europeu inserit en la Comissió Europea Daphne que pretén estendre els coneixements i l'expertesa adquirits en l'execució de programes d'intervenció a la presó per a dones supervivents i per a homes perpetradors de violència de gènere arreu d'Europa. D'aquí n'ha sorgit el recull de **recomanacions polítiques per treballar amb homes agressors i dones supervivents de violència de gènere a les presons de la UE**, que és el resultat de la feina conjunta d'aquest grup de treball, coordinat per la Fundació SURT i compost per membres de Bulgària, Finlàndia i Xipre, durant els dos anys que ha durat el projecte.
<http://www.womenlobby.org/spip.php?article1000&lang=en>
2. **Cómo informar sobre violencia contra la mujer en las relaciones de pareja** és un treball elaborat per periodistes (n'hi han participat un miler), dirigit per Javier Fernández Arribas i coordinat per Myriam Noblejas, amb la col·laboració del Centro Reina Sofia i de la Universitat Internacional Valenciana. Proposa una reflexió constructiva sobre l'estat del problema i la forma en què els periodistes han d'enfrontar-se a aquest fenomen. El treball també repassa la legislació vigent sobre la matèria i els codis deontològics i interns d'autoregulació al si del periodisme portats a terme els darrers anys.
http://www.asociacionconvive.com/index.php?option=com_content&view=article&id=4972:como-deben-los-periodistas-informar-sobre-violencia-de-genero-para-no-caer-en-el-sensacionalismo&catid=1:noticias&Itemid=50
3. **Manual de intervención con maltratadores**. Lila, M., García, A. i Lorenzo, M.V. Manual dirigit als professionals que fan intervenció amb maltractadors en què es descriu detalladament el Programa context. Dues característiques distintives i noves d'aquest programa són la importància que dona al nivell contextual de la realitat social dels maltractadors i l'èmfasi que fa en la implementació d'estratègies que incrementin l'adhesió al programa i la motivació per al canvi dels homes que hi participen.
http://puv.uv.es/product_info.php?products_id=24380&osCsid=9aef52212db26d4e8c2a7c4dc97c0482
4. El passat 8 de febrer es va presentar al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada el llibre **¿Por qué víctima es femenino y agresor masculino?: La violencia contra la pareja y las agresiones sexuales**, d'Echeburúa, E. i Redondo, S. En aquesta obra es recullen els darrers estudis i teories científiques que miren d'explicar aquest greu problema social. S'hi parla dels danys que pateixen les víctimes, de les característiques dels agressors i dels sistemes de prevenció, tractament i control per reduir aquests delictes. A la Biblioteca del CEJFE podreu trobar diversos exemplars d'aquesta interessant obra, ja a punt per al préstec.
<http://blocs.gencat.cat/blocs/AppPHP/bibliotecacejfe/>
5. Recomanem dos articles del darrer número publicat de la *Revista Española de Investigación Criminológica*: **"Conductores infractores, ¿un perfil de conducta desviada? Análisis de las diferencias y similitudes con una muestra de conductores de la población general"**, de González Iglesias, B. i Gómez Fragueta, J.A., de la Universitat de Santiago de Compostela i **"Libertad condicional y delincuentes de alto riesgo"**, de Cid, J. i Tébar, B., de la Universitat

Autònoma de Barcelona.

<http://www.criminologia.net/reic.php?fecha=2010&edicion=8>

6. TEA ha publicat *PCL-R Mètode Hare per a l'avaluació de la psicopatia revisat*. Des de la seva publicació l'any 1991, l'escala d'avaluació de psicopatia de Hare s'ha convertit en l'instrument de referència a nivell internacional per a l'avaluació de la psicopatia en la població penitenciària i en la pràctica clínica i forense, i ha tingut un gran impacte sobre la investigació bàsica i sobre els sistemes de salut mental i justícia criminal de molts països.
<http://www.teaediciones.com/teaasp/buscador.asp?IdGama=382>.
7. El grup d'experts en violència domèstica i de gènere del Consell General del Poder Judicial ha fet públic un **informe sobre els problemes tècnics d'interpretació i aplicació que presenta la Llei orgànica 1/2004** de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, després de cinc anys de vigència.
<http://www.observatorioviolencia.org/documentos.php?id=275>

Agenda: jornades, congressos, seminaris i conferències

+

1. El 23 i 24 de març se celebraran les **VI Jornades Formatives Fundació Vicky Bernadette** amb el títol *Intervenció: un repte cap a la recuperació*, a l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona. El tema principal és el diagnòstic, el tractament i la prevenció dels abusos sexuals a menors, des de diferents enfocaments teòrics.
<http://www.pombobox.com/visual.php?idunic=fc92c81e72aa87ac011800d13b12914e&dent=7c6b2545db49b50dc8a>
2. La Societat Espanyola de Psicologia Jurídica i Forense organitza el **VI Congrés de Psicologia Jurídica i Forense** a Palma els propers dies 27-30 d'abril. Entre les àrees temàtiques que s'abordaran en les diferents sessions destaquen: mediació penal, autòpsies psicològiques, violència de gènere, violència contra disminuïts, bandes juvenils, menors infractors, maltractament infantil, assetjament escolar, menors víctimes d'abús sexual, psicopatologia forense, psicologia penitenciària, psicologia policial o intervenció psicològica en emergències.
<http://www.colegiopsicologos-murcia.org/joomla/index.php/formacion/proximas-jornadas-congresos/153-vi-congreso-de-psicologia-juridica-y-forense>
3. **XI Conferència Anual de l'Associació Internacional de Serveis Forenses de Salut Mental**, que amb el títol *Cap a la prevenció integrada* es farà a Barcelona del 29 de juny a l'1 de juliol, amb els temes centrals de l'avaluació i la gestió del risc de violència, el tractament, la delinqüència juvenil i la violència domèstica o de parella. Es destaca la importància dels continguts del programa i els ponents internacionals que exposaran les darreres novetats científiques d'aquest camp. <http://www.iafmhs.org/iafmhs.asp>
4. La Creu Roja Joventut (Escola d'Educadors) organitza el curs de 45 hores lectives **Noves addiccions en els joves**, que es fa del 2 al 18 de març a Barcelona. Es tracten temes relacionats amb les addiccions a drogues, la bulímia i l'anorèxia, les noves tecnologies, els videojocs i la intervenció amb els joves, des d'una òptica social i comunitària. <http://xarxanet.org/events/curs-noves-addiccions-en-els-joves>

5. El 23 de març es celebrarà al al Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada la **IV Jornada d'Educadors Socials de Centres Penitenciaris: *Connecta-t'hi, vincula-t'hi***, dins el Programa Compartim de gestió del coneixement. S'hi presentaran els nous programes elaborats pels tres grups de treball de la comunitat: interculturalitat i TIC, agents de salut i educació emocional: les competències socials. A més, hi haurà diferents tallers que permetran posar en pràctica els continguts dels nous programes, conèixer les possibilitats de les xarxes socials i treballar continguts transversals.
http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/iv_jornada_educsocials23032011.pdf
6. El 6 d'abril tindrà lloc també al CEJFE la **Jornada sobre els agents educatius que intervenen en el medi penitenciari: *Aprendre a desaprendre***, inserida en el projecte europeu Grundtvig "Teaching, learning, training: behind the iron of prison". L'objectiu principal d'aquesta jornada és exposar la intervenció educativa des de diferents àmbits d'intervenció penitenciària.

Informacions

1. **Decret 74/2011, de 4 de gener, d'estructuració del Departament de Justícia:** Mitjançant el Decret 200/2010, de 27 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, s'ha modificat l'àmbit competencial dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat i la denominació d'altres, i s'ha reduït el nombre total dels existents.

Aquests canvis, a més, tenen el propòsit d'estructurar el Departament de Justícia d'acord amb el seu àmbit de competències amb l'objecte de millorar-ne l'eficiència. Per això, el Departament de Justícia resta estructurat, amb una reducció neta dels seus càrrecs, en la Secretaria General, la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, la Direcció General de Règim Penitenciari i Recursos, les condicions singulars de comandament de la qual seran objecte d'un tractament econòmic específic, la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil i la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques. En l'article 7.2. s'exposa que de la Direcció General de Règim Penitenciari i Recursos en depenen els òrgans següents, que mantenen les funcions i l'estructura que preveu la normativa vigent aplicable:

- a) La Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics
- b) La Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària
- c) La Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat
- d) El Servei d'Assessorament Jurídic
- e) El Servei d'Inspecció

Vegeu el document complet a la intranet <http://justicia.intranet/documentacio/legislacio/textos/estruct/>

2. El 23 de desembre de 2010 entrà en vigor la **Circular 4/2010**, relativa a determinades modificacions introduïdes per la Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal. <http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia>
3. L'experiència dels **punts TIC Òmnia** als centres penitenciaris de Catalunya ha estat reconeguda amb un dels Premis Internacionals Telecentres atorgats en el I Congrés Internacional de Telecentres, celebrat els dies 24 i 25 de gener passats al Palau de Congressos i Exposicions de Sevilla. Entre les presentacions d'aquest congrés, destaquem dues comunicacions: "**Mujeres, TIC y prisión: Dones 2.0**" (l'experiència del Punt TIC Òmnia del CP de Dones Barcelona) i "**Mujeres, TIC y prisión: La Isla Radio Blog**" (l'experiència del Punt TIC Òmnia del CP Brians 1-Mòdul de Dones). <http://www.congresointernacionaltelecentros.es/index.php>
4. El passat 25 de gener es va dur a terme l'examen en línia del nivell inicial de l'**ACTIC** a l'aula PUNT TIC del CP Lledoners. Hi van participar 5 interns, amb la consegüent obtenció de l'acreditació sobre competències en tecnologies de la informació i la comunicació (ACTIC), lliurada i reconeguda per la Secretaria de Telecomunicacions i per la Generalitat de Catalunya, que certifica els coneixements i competències adquirides per l'alumne. <http://www20.gencat.cat/portal/site/actic>
5. S'ha signat un conveni de col·laboració entre el Ministerio del Interior i el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya per a la incorporació de l'Administració penitenciària de Catalunya al **Sistema de seguiment integral dels casos de violència de gènere**. Es tracta de permetre l'accés de determinats agents de l'àmbit de l'execució penal a una nova base de dades comuna (amb informació policial, judicial i penitenciària) que permeti tenir coneixement permanent de les circumstàncies de les víctimes per fer una valoració del risc objectiu que pateixin noves agressions i adoptar les mesures de protecció adequades.
6. El CIRE posa en marxa l'**INFOCIRE**, el seu nou butlletí digital, amb el qual dóna a conèixer les novetats vinculades amb la reinserció sociolaboral. Es pot accedir a tots els números anteriorment publicats i subscriure-s'hi enviant ALTA INFOCIRE a cireinforma@gencat.cat amb les dades de contacte. <http://www.cirecat.org/newsletter/ciregener.htm>
7. El **CAS de Brians 1**, per celebrar el seu **5è aniversari**, ha realitzat un vídeo informatiu d'uns 20 minuts de durada en què participen els professionals implicats (coordinadora, metges, infermers, educadors i treballador social), agents de salut col·laboradors i interns usuaris. La finalitat del vídeo és difondre l'experiència d'aquest cinc anys de recorregut i atansar l'oferta de tractament a d'altres possibles usuaris. Si esteu interessats a accedir al vídeo, podeu sol·licitar-lo a la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada.

INFOCIRE núm. 7, gener 2011

Directori: servei d'atenció al públic dels serveis centrals

El febrer de 2011 la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha implantat un nou sistema d'atenció al públic als espais de la seu central, segons el Protocol d'atenció al públic als serveis centrals. Les unitats d'atenció, els temes que atendran, els telèfons per concertar cita i els horaris d'atenció a l'usuari (i als familiars i advocats), són els següents:

El [Servei de Classificació](#), amb cita prèvia a l'extensió 2428 o 2805, atindrà consultes o peticions presencialment de 9 a 14 h, de dilluns a divendres, i dimarts de 16 a 18 h, respecte a:

- Resolucions de classificació inicial i revisions de classificació
- Permisos de sortida i sortides programades
- Queixes sobre el funcionament dels equips de tractament dels centres penitenciaris de règim ordinari
- Canvis de destinació d'interns classificats en 1r o 2n grau de tractament i sol·licituds de trasllats, que no siguin per qüestions regimentals

El [Servei de Medi Obert i Serveis Socials](#), amb cita prèvia a l'extensió 2688 o 2526, atindrà consultes o peticions presencialment, dilluns, dimecres i divendres de 9 a 11 h, respecte a:

Unitat de Medi Obert:

- Resolucions de classificació relacionades amb el 3r grau (regressions a 2n grau, aplicació art. 86.4, art. 165 i art.182)
- Permisos de sortida en tercer grau
- Queixes sobre el funcionament dels equips de tractament dels centres penitenciaris de règim obert i en llibertat condicional
- Canvis de destinació d'interns en 3r grau de tractament

Unitat de Recursos Comunitaris:

- Llibertat condicional
- Temes relacionats amb serveis socials
- Queixes sobre el funcionament dels equips de serveis socials dels centres penitenciaris

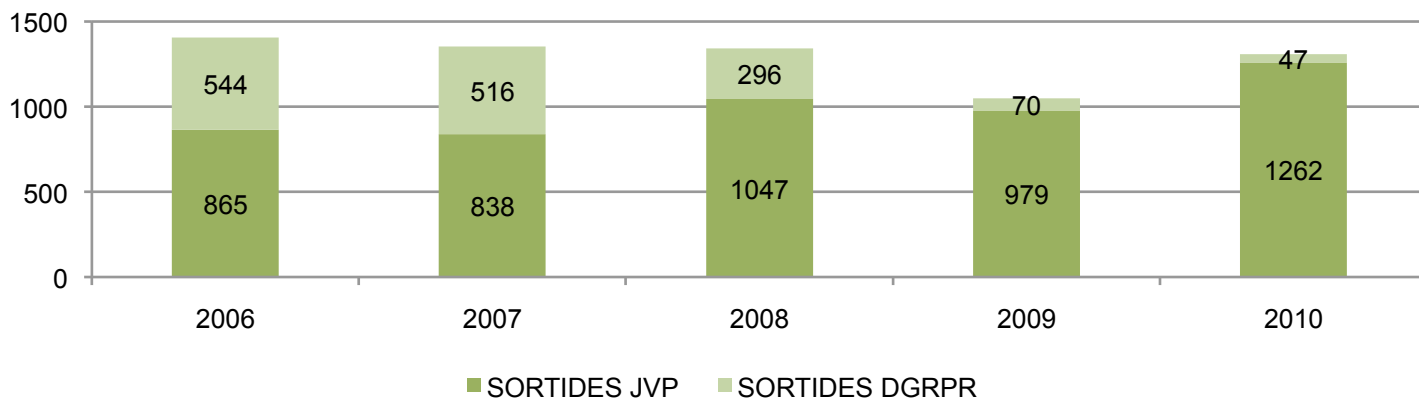
L'[Àrea de Sanitat](#), amb cita prèvia a l'extensió 2512, atindrà consultes o peticions presencialment respecte a qüestions relacionades amb les actuacions dels equips sanitaris dels centres penitenciaris.

El [Servei de Rehabilitació](#), amb cita prèvia a les extensions 2132 o 2168, atindrà consultes o peticions presencialment respecte a aspectes de programes generalistes, programes d'atenció especialitzada o qüestions relatives a planificació educativa.

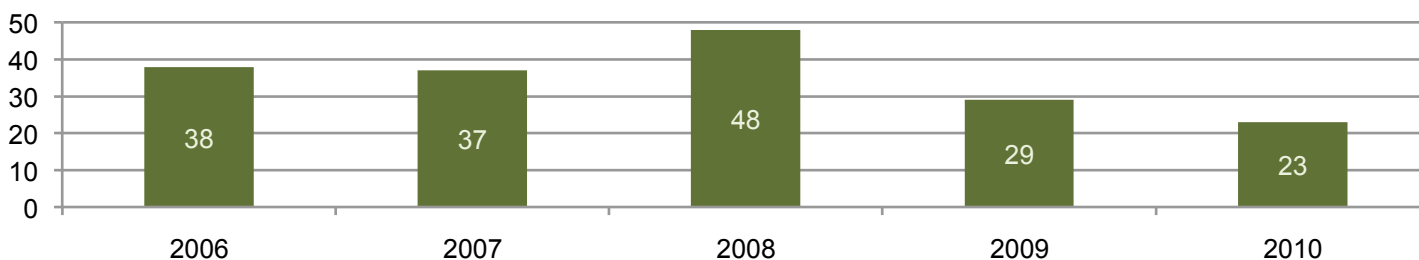
+ Dades

Dades aplicació art. 117 RP

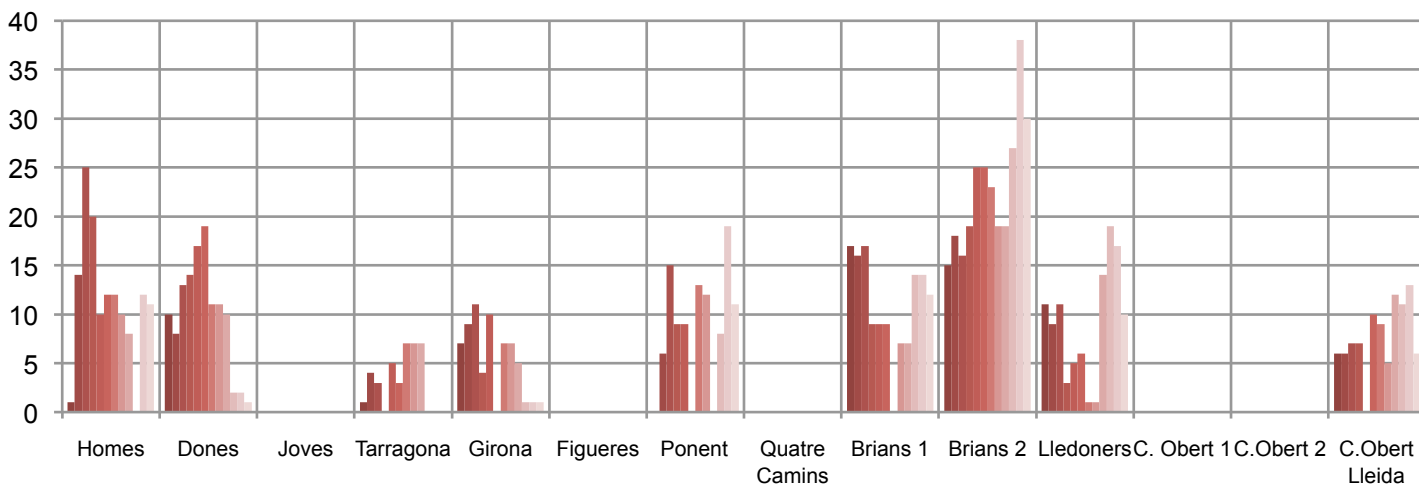
evolució del nombre i autorització de les sortides art. 117

evolució de sortides art. 117 per interns diferents

Evolució per centres d'interns en programa d'educació viària

Els centres:
destaquem...

5 projectes

CP Lledoners: desenvolupament sostenible

IX Mostra d'Art a Tarragona

Drap Art 2010/11

Projecte de teatre al CP d'Homes de Barcelona: *Como las luciérnagas*

El taller de teatre lliure des de dins del CP Brians 2 al Festival
Internacional Imatge Dansa i Nous Mitjans

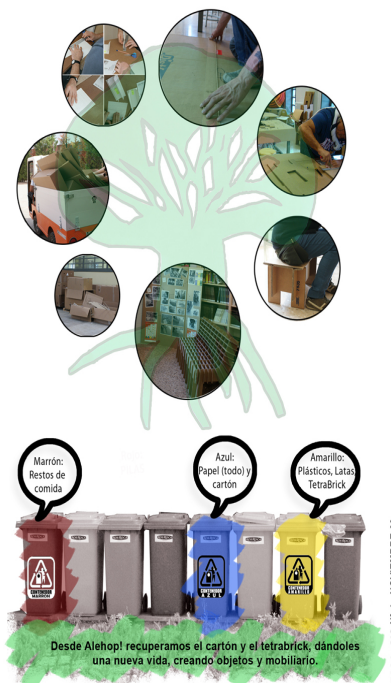
Premi al Centre de Formació d'Adults Josep Pla, del CP Figueres

Lledoners: desenvolupament sostenible

Des de 2010 al Centre Penitenciari Lledoners, inserida en les actuacions d'impuls a la participació i dinamització dels interns, es comença una iniciativa destinada a crear un model de gestió de residus sostenible. En el si de la Comissió de medi ambient dels interns, amb el suport dels tallers artístics que creen objectes a partir de residus i del suplement divulgatiu que difon les línies de treball de la Comissió, es va crear un grup de treball per debatre, analitzar i proposar accions per canalitzar els residus de forma efectiva i productiva.

L'objectiu és assolir un sistema que permeti recollir totes les deixalles per poder-les convertir en matèries primes i reutilitzar, i crear així serveis sostenibles des del Centre. Les actuacions que s'han dut a terme consisteixen en la separació dels residus a la mateixa cel·la, la creació de punts verds i l'organització de la recollida selectiva als espais comuns. S'han creat dos tallers artístics que donen una segona utilitat al material recollit, i els residus orgànics ben aviat seran adequadament separats i convertits en compost per als jardins i horts del Centre.

Totes aquestes iniciatives estan en procés d'homologació i validació als serveis centrals, per poder-les generalitzar als altres centres penitenciaris.

IX Mostra d'Art a Tarragona

El Centre Penitenciari de Tarragona va presentar, sota el títol 3D, la IX Mostra d'Art. L'exposició, que per novena vegada consecutiva vol donar a conèixer part de la producció artística desenvolupada al Centre, es va poder visitar del 13 de gener al 6 de febrer de 2011 al pati del Palau de la Diputació de Tarragona.

Dins aquesta mostra els interns van interpretar de forma tridimensional algunes de les obres més conegudes de la història de la pintura, com Las Meninas, El crit, o La nit estrellada. No es tracta de recreacions fidels de les obres ni de còpies fidedignes, sinó d'aportacions simbòliques personals en un homenatge a les obres que han escollit, aprofundeix en aspectes com el context històric i social, la simbologia de l'obra i la biografia de l'artista, entre d'altres, i fan una tasca d'introspecció per tal de donar cos a les creacions, és a dir, per tal de crear-les en tres dimensions.

Les peces exposades es van dur a terme amb els materials de treball habituals a cada taller (fang, fusta, metall, etc.) i els resultats van ser ceràmiques, escultures o instal·lacions. A més, la mostra va exhibir una instal·lació efectuada íntegrament amb materials recuperats en què van participar més d'una quinzena d'interns; es tractava d'un acostament a l'obra del pintor Joan Miró que donava vida a les formes tridimensionals representades amb vidre, plàstic i ferro.

Drap Art 2010/2011

Des del treball col·laboratiu que duu a terme el col·lectiu de monitors artístics en el marc del programa Compartim de gestió del coneixement, sorgeix la voluntat de contribuir al reciclatge treballant amb materials en desús i de rebuig i de donar difusió externa als objectes que es fan als nostres centres sobre el reciclatge creatiu. És així com es crea el grup *Reciclistics*, monitors preocupats pel tema del reciclatge, la reutilització de materials en desús i la gestió dels residus. Aquest grup va prendre la iniciativa de presentar un projecte comú al Drap Art, que va donar com a resultat la participació al Festival Internacional del Reciclatge Artístic Drap Art 2010/2011.

Drap Art és una associació sense ànim de lucre que sorgeix el 1995 i que promou el reciclatge creatiu, amb l'organització de festivals, exposicions i tallers. Va començar com a festival el 1996 amb la Marató de creació i reciclatge, i el mateix any van organitzar el Recykl Art Fest, un intercanvi entre artistes iugoslaus i catalans a la biennial de Montenegro. Aquesta

experiència va inspirar l'exposició itinerant *Evil Empire* i dos tallers d'intercanvi "digues-me què llences i et diré qui ets", que es van fer a Jerusalem el 1998, amb la participació d'artistes israelians i catalans, i a Barcelona el 1999, amb artistes grecs, iugoslaus, francesos, brasilers, catalans... A més a més, el Drap Art va col·laborar en l'exportació del seu concepte a Andorra el 1997, a Atenes el 1998 i a Berlín el 2000. Actualment s'estan projectant festivals Drap Art en altres ciutats de Catalunya, l'Estat espanyol, Europa i la resta del món.

Des de l'any 2000 el Drap Art té de la seva pròpia seu, l'espai Drap Art, on reuneix la seva seu social, oficina, sala d'exposicions i centre de documentació. El 2004 torna al format d'esdeveniment anual amb el Festival Internacional de Reciclatge Artístic de Catalunya, que a l'edició del 2009 es va ampliar de 3 dies a 3 setmanes i va rebre uns 18.000 visitants.

Del 17 al 19 de desembre de 2010 els monitors artístics dels centres penitenciaris catalans van estar al Drap Art, al CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona), donant a conèixer la feina que es fa als centres i venent els objectes exposats, amb un èxit rotund.

Al mateix temps, es van presentar projectes individuals de diversos tallers dels centres penitenciaris de Catalunya, entre els quals podem destacar *El Barco de Papel*, treball conjunt dels tallers d'audiovisuals, d'art i d'escultura de Brians 2, o la conferència de la monitora del taller de reciclatge del CP Lledoners amb el títol "Innovació i estratègies davant la crisi: respostes des del reciclatge creatiu".

DRAP ART 2010/2011

Festival Internacional de Reciclatge Artístic de Catalunya

Del 17 de desembre de 2010 al 9 de gener de 2011.

EXPOSICIONS /
AUDIOVISUALS /
INTERVENCIIONS /
FIRES / ESPECTACLES
/ TALLERS /
CONFERÈNCIES /
CINEMA DEL MEDI
AMBIENT

CCCB
carrer Montalegre, 5 -
08001 Barcelona.
Entrada Lliure.

Chedra, El Barco de Papel

Projecte de teatre al CP d'Homes de Barcelona: *Como las luciérnagas*

El 10 i 11 de febrer es va presentar davant dels interns del Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona i davant d'entitats col·laboradores el projecte de teatre liderat per l'actriu Marta Pérez, de la companyia T de teatre, amb el suport de l'Obra Social de la Caixa i en col·laboració amb Oriol Bosch, monitor del taller de teatre del Centre, i la vintena d'interns del grup de teatre Efimer d'aquest centre.

Han calgut 4 mesos de treball fins arribar a la presentació de l'obra. En la primera fase d'elaboració es va treballar l'expressió, el caràcter i el moviment per definir els personatges. Paral·lelament, s'anava esbossant el relat de la història que es volia presentar. En la segona fase es van assajar diferents escenes del relat, fins a l'elaboració definitiva del guió.

La implicació va anar creixent a mesura que s'anava definint el que ha acabat convertit en l'obra *Como las luciérnagas*. A més dels components del taller de teatre, també hi van col·laborar els interns dels tallers de música i de pintura.

A partir del concepte del *desig* s'han explorat les motivacions dels actors per transformar aquesta idea inicial en una història coral, en què cadascun dels personatges es troba en una situació límit i espera aconseguir una última oportunitat. Però l'egoisme els enlluerna, talment com cuques de llum. A l'escenari, un *speaker*, que tant podria ser el presentador d'un concurs televisat o la veu d'una intuïció compartida, els posarà a prova.

El taller de teatre lliure des de dins del CP Brians 2 al Festival Internacional Imatge Dansa i Nous Mitjans

La tercera edició del Festival Internacional d'Imatge, Dansa i Nous Mitjans IDN acull un conjunt de propostes en diferents formats a partir del diàleg que es genera entre la dansa, les imatges, els cossos, la llum i els sons. IDN és un festival internacional que dirigeix la seva atenció cap a la creació de dansa produïda en estreta col·laboració amb el llenguatge audiovisual i les eines digitals per a la manipulació i interacció en directe. IDN, Imatge, Dansa i Nous mitjans és un festival organitzat per NU2s en coproducció amb el Mercat de les Flors, amb el suport del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts de la Generalitat de Catalunya i de l'ICUB/Ajuntament de Barcelona.

Tots els espectacles que presenta IDN són estrenes a Barcelona i són escollits per la seva qualitat innovadora i de

recerca junt amb la capacitat de connectar amb un públic ampli i obert a l'experimentació. El festival acull el concurs internacional Premi videodansa Barcelona, que permet als amants del gènere descobrir les últimes tendències en la creació audiovisual amb el cos i el moviment com a subjecte.

En la selecció internacional d'obres de videodansa que optaren al Premi videodansa Barcelona, es va seleccionar l'obra de vídeo Oteiza, efectuada pel grup de teatre del CP Brians 2 Lliure des de dins, d'entre 200 obres rebudes de diferents parts del món (Bèlgica, Austràlia, ...), de les quals

finalment només se'n van seleccionar 60. L'obra Oteiza es va poder veure fins al 16 de gener a l'Institut del Teatre, al Mercat de les Flors, al Centre d'Arts Santa Mònica i al Caixaforum.

El 16 de gener es va anunciar, després d'un llarg procés de selecció, el premi ex aequo per a dues pel·lícules corresponent a l'edició d'enguany: 12 sketches on the impossibility of being still, de Magali Charrier i Continuum, de Manon Le Roy. El sol fet d'haver estat seleccionada per a la mostra l'obra del grup Lliure des de dins del CP Brians 2, ja va suposar un premi, pel ressò de la tasca desenvolupada des del Centre i per la satisfacció i reforçament al treball del grup d'interns.

Premi al Centre de Formació d'Adults Josep Pla, del CP Figueres

L'Ajuntament de Figueres va lliurar el 15 de gener passat, en un acte a la Sala de Plens de la Casa Consistorial, els VIII Premis Nacionals Josep Pallach d'Experiències Educatives. El treball *Fem un tomb per la ciutat*, del Centre de Formació d'Adults Josep Pla del Centre Penitenciari de Figueres, va obtenir el tercer premi, *ex aequo* amb *La vida als masos*, de l'escola El Far de l'Empordà, dotat amb 1.800 € per a l'autor o autors i 600 € per al centre on es va portar a terme l'experiència.

Fem un tomb per la ciutat només es pot entendre si es té en compte que l'escola on s'ha portat a terme és a l'interior d'un centre penitenciari. El jurat ha valorat que la importància pedagògica rau en el fet de motivar l'alumnat adult, amb poques expectatives, cap a un canvi d'actitud personal i de relació amb els altres a partir de les sortides a l'exterior per conèixer la part històrica de la ciutat, la de serveis i la zona d'oci. Darrere d'aquesta experiència hi ha també un esforç molt notable en la inculcació de valors humans. El treball es concreta en la presentació d'un material audiovisual que recopila i mostra tot el procés i els resultats.

